

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022

IT-TMIEN SENA

IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh)

IL-HIN: 15-il minuta

Il-Karta tal-Għalliema

(din il-karta m'għandha qatt tingħata lill-istudenti)

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh jekk jintuza dan l-iskritt

1. L-għalliema tal-Malti li se jmexxu l-eżami tas-smigh jghidu lill-istudenti: **"Il-hin għall-eżami tal-kitba għadda. Ser ngħaddu issa għall-eżami tal-fehim mis-smigh. Jekk jogħgobkom sib u pagna 12 tal-karta tal-eżami."**
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti kollha sabu l-pagna mitluba, jghidulhom: **"Għandkom ftit hin biex taraw l-eżercizzji kollha li tridu taħdmu."**
3. Wara 3 minuti l-għalliema jghidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta kollha għall-ewwel darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu twiegħbu l-mistoqsijiet u tieħdu xi noti li jistghu jghinukom. Is-silta ser tergħghu tisimghuha darb'oħra aktar tard."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
4. Wara li tingħara s-silta, l-għalliema jghidu lill-istudenti: **"Issa għandkom ftit hin biex taħdmu l-eżercizzji fuq is-silta li smajtu."**
5. Wara 3 minuti l-għalliema jghidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu tkomplu twiegħbu l-mistoqsijiet."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
6. Kif l-għalliema jtemmu l-qari tas-silta kollha jagħtu 3 minuti lill-istudenti biex jaħdmu t-taħriġ u kif jgħaddi l-hin jghidu: **"Issa baqğħalkom ftit hin biex tlestu u tirrevedu l-eżercizzji kollha tal-eżami tal-fehim mis-smigh. Grazzi."**

Vjaġġ Storiku

Fl-1961, il-President Amerikan ta' dak iż-żmien, John F. Kennedy, kien iddikjara li waħda mill-miri prinċipali tal-Istati Uniti għas-snin ta' wara kienet li astronawti Amerikani jmiddu riglejhom fuq il-qamar. Din il-missjoni, li eventwalment seħħet tmien snin wara bl-isem ta' Apollo 11, kellha tgħin sabiex il-bniedem isir jaf aktar dwar din il-massa kbira li ddur mad-dinja. Fil-fatt, fost l-iskopijiet ta' din il-missjoni kien hemm li jinġiebu kampjuni ta' ġebel mill-qamar, jittieħdu ritratti bil-kulur, kif ukoll li tittella' kamera li tibgħat filmati tal-qamar lejn id-dinja.

Din il-ħolma saret realtà nhar is-16 ta' Lulju 1969. Ftit minuti wara d-9.30am, il-vettura spazjali Columbia dehret tielgħa lejn is-sema minn Cape Kennedy, Florida. Fuqha, f'dan il-vjaġġ storiku, kien hemm tliet astronawti Amerikani: Neil Armstrong, Michael Collins u Edwin Aldrin. Il-vjaġġ dam sejjer madwar erbat ijiem. Lejn tmiem il-vjaġġ, Armstrong u Aldrin inqatgħu minn ma' Collins li baqa' fil-vettura spazjali prinċipali sakemm sħabu marru għall-ispedizzjoni fuq il-qamar f'vettura iżgħar: il-lunar module Eagle. Nhar l-20 ta' Lulju 1969 l-Eagle misset ma' wiċċ il-qamar, fil-parti magħrufa bħala Sea of Tranquility. Madwar erba' sigħat wara, aktar minn 500,000,000 persuna madwar id-dinja kollha segwew il-filmati li kienu juru lil Neil Armstrong jagħmel l-ewwel pass tiegħu fuq il-qamar filwaqt li jgħid: "Dan hu pass żgħir għall-bniedem, iżda qabża kbira għall-umanità."

Tul is-sagħtejn u nofs li qattgħu jesploraw wiċċ il-qamar, Armstrong u Aldrin għamlu għadd ta' esperimenti, ġabru kemm jista' jkun ġebliet differenti biex ikunu studjati fid-dinja u ħadu bosta ritratti. Tkellmu wkoll mal-President Amerikan Richard Nixon b'kollegament telefoniku. L-Astronawti ħallew warajhom xi affarijiet, fosthom, bandiera Amerikana, tifkira ta' kollegi li kienu tilfu ħajjithom f'missjonijiet spazjali preċedenti, u silicon disc bl-ismijiet ta' mexxejja tan-NASA u tal-Kunġress Amerikan, u b'messaġġi minn 73 pajjiż, fosthom Malta, imnaqqxin fuqha.

Wara wieħed u għoxrin siegħa u sitta u tletin minuta fuq il-qamar u seba' sigħat ta' mistrieħ, l-Astronawti bdew il-vjaġġ tagħhom lura lejn id-dinja. Il-vettura li kienu fuqha niżlet fl-Oċean Paċifiku fl-24 ta' Lulju 1969. Ma setax jonqos li l-Astronawti jintlaqgħu bħala eroj nazzjonali b'parati trijonfali fi New York u Chicago u tour madwar id-dinja li ħadhom f'erbgħa u għoxrin pajjiż u diversi bliet fosthom Tokyo, Sydney u Londra.

(Silta addattata mill-maġazin *Xehda Għasel* ta' Lulju-Awwissu 2016)

Taħriġ A: Imla l-vojt b'kelma waħda biss.**(3 marki)**

1. Neil Armstrong kien l-ewwel bniedem li _____ fuq il-qamar.
2. Mijiet ta' miljuni madwar id-dinja segwew l-inżul fuq il-qamar permezz ta' _____ televiżiva.
3. Armstrong, Aldrin u Collins għamlu tour _____ biex jiċcelebraw is-suċċess tal-missjoni tagħhom fuq il-qamar.

Taħriġ B: Liema kelma mit-test li smajt tfisser:**(2 marki)**

4. għanijiet _____
5. li kienu seħhew qabel _____

Taħriġ Ċ: Imla l-vojt b'informazzjoni skont dak li smajt fis-silta.**(5 marki)**

6.	Apollo 11	
7.	Sea of Tranquility	
8.		Il-President tal-Istati Uniti fl-1969.
9.		Żewġ dati: (i) meta l-astronawti telqu lejn il-qamar (ii) meta l-astronawti rritornaw fid-dinja
10.		Il-bliet Amerikani li fihom l-ekwipaġġ tal-Apollo 11 ingħata merġha kbira minn eluf ta' nies.

TMIEM IL-KARTA